

Sterilisatie bij de man / Vasectomie

Heelkunde

Inleiding

U heeft een afspraak voor een sterilisatie (vasectomie). Deze folder geeft algemene informatie over deze behandeling.

Wat is een vasectomie?

Een vasectomie is een eenvoudige ingreep waarbij de chirurg de zaadleiters onderbreekt. Deze zeer veilige vorm van anticonceptie, voorkomt dat zaadcellen het zaadvocht bereiken bij de geslachtsgemeenschap. In deze folder leest u meer over deze ingreep.

Vorbereiding

Houd bij de voorbereiding op de vasectomie rekening met het volgende:

- neem uw identiteitsbewijs en de verwijzkaart van huisarts of verwijzend arts mee;
- meldt u zich 10 minuten voor het afgesproken tijdstip bij de desbetreffende polikliniek;
- u hoeft thuis geen speciale voorbereidingen te treffen. U mag van tevoren gewoon eten en drinken;
- wij vragen u om een begeleider mee te nemen, die u na de ingreep naar huis kan brengen. Door de behandeling is zelfstandig naar huis reizen per auto, fiets of openbaar vervoer onverantwoord;
- wanneer u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, zal deze medicatie in overleg met uw behandelend arts, enige dagen van tevoren gestaakt worden. Neem voor de poliklinische afspraak uw meest recente medicijn lijst mee (deze kunt u opvragen bij uw apotheek);
- om infectie te voorkomen, vindt de ingreep onder steriele omstandigheden plaats. U verwijdert zelf thuis met een scheermes de haren op en rond de balzak en schaamstreek. Voorafgaand aan de ingreep ontsmetten wij het gebied rond de balzak met een vloeistof om zo schoon mogelijk te werken;
- neemt u voor ná de ingreep een strak zittende onderbroek of zwembroek mee. Deze houdt u zeker tot 24 uur na de ingreep aan.

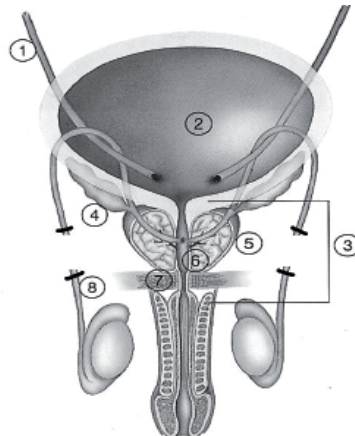
Behandeling

De vasectomie wordt onder plaatselijke verdoving uitgevoerd op de polikliniek. Na het desinfectie (steriel schoon poetsen) van de balzak krijgt u in de huid van de balzak links en rechts een verdovende injectie, deze kan pijnlijk zijn. Vervolgens maakt de chirurg een kleine snede links en rechts, waarbij de zaadleiters worden vrijmaakt. Van beide zaadleiters wordt een stukje verwijderd en de uiteinden afgebonden. Hierna worden de wondjes van de huid gesloten met oplosbare hechtingen, deze hoeven niet verwijderd te worden (en lossen vanzelf op).

Tijdens de ingreep kunt u een trekkend en soms een pijnlijk gevoel hebben, met name in de liesen, omdat de zaadleider door het lieskanaal loopt. Dit pijnlijke gevoel duurt 10 tot maximaal 15 seconden en is ondanks verdoving niet te voorkomen. De ingreep duurt ongeveer 30 minuten in totaal.

Op onderstaande afbeelding ziet u het verloop van de zaadleiters en waar de chirurg deze zal onderbinden.

1. ureter (urineleider van nier naar blaas)
2. blaas
3. onderbroken zaadleider
4. zaadblaasje
5. prostaat
6. zaadheugel
7. sluitspier
8. zaadleider

Na de behandeling

U mag direct na de ingreep weer eten en drinken. Na de ingreep komen er gaasjes op de beide wondjes die één dag blijven zitten. De gebruikte plakkerige jodium mag u dezelfde dag afspoelen, één dag na de ingreep mag u weer douchen. Wij adviseren u gedurende een paar dagen een strakke onderbroek of zwembroek te dragen. Om nabloeding te voorkomen, moet u de rest van de dag rustig aan doen. Als de verdoving is uitgewerkt, kan het gebied van de balzak en liezen pijnlijk worden. Hiervoor kunt u een pijnstiller nemen, bijvoorbeeld paracetamol 4 daags 1000 mg. Neem geen iboprufen, diclofenac of soortgelijke medicijnen, deze werken bloedverdunnend. Over het algemeen kunt u een dag na de ingreep weer aan het werk, echter: de eerste dagen na de operatie moeten zware werkzaamheden vermeden worden!

Gedurende één week mag u niet fietsen, sporten, in bad, zwemmen, naar de sauna of zwaar tillen. Na één week is geslachtsgemeenschap weer toegestaan (zorg wel voor adequate anticonceptie, u bent pas na 3 maanden definitief onvruchtbaar, zie 'vruchtbaarheid')

De hechtingen lossen vanzelf op, dit kan één à twee weken duren. Echter, om irritatie te voorkomen indien de hechtingen niet volledig zijn opgelost, krijgt u een poliklinische controle na 1 week.

Vruchtbaarheid

Na de ingreep bent u niet direct onvruchtbaar. De eerste maanden na de operatie komen er bij de zaadlozing nog zaadcellen vrij. Daarom gebruikt u in deze periode nog een voorbehoedsmiddel. Na gemiddeld 20-25 zaadlozingen zijn de zaadcellen meestal verdwenen; dit is in de regel na ongeveer drie maanden het geval.

Na deze periode van drie maanden wordt het zaadmonster onderzocht. Dit onderzoek is essentieel voor het vaststellen van onvruchtbaarheid. Hiervoor krijgt u een formulier mee waarop instructies staan voor het inleveren van uw zaad. U krijgt dan ook instructies voor het opvangen en inleveren van zaad. Voor het inleveren van uw zaad moet u een afspraak maken bij Medlon via <https://afspraken.medlon.nl/>.

Eén week na het inleveren van u sperma kunt u telefonisch contact opnemen met het secretariaat. Dan krijgt u de uitslag van de test. Mochten er nog zaadcellen in uw sperma zitten, levert u 6 weken later nogmaals uw sperma in. Pas nadat de uitslag goed is (er zitten geen zaadcellen meer in het zaad), weet u zeker dat de behandeling geslaagd is. Hierna kunt u stoppen met andere voorbehoedsmiddelen.

Belangrijk om te weten

- er is een uiterst geringe kans dat de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar groeien en er opnieuw doorgankelijkheid (en dus vruchtbaarheid) ontstaat. Ook al liet controle van het zaadmonster geen aanwezige zaadcellen zien, dan is hernieuwde vruchtbaarheid na langere tijd alsnog mogelijk. Dit komt bij ongeveer één tot drie op de duizend patiënten voor;
- soms is het mogelijk dat in het zaadmonster toch zaadcellen aanwezig blijven, dit kan tot 1 jaar voorkomen. In dit geval vindt eventueel na overleg met uw chirurg een re-sterilisatie plaats;
- vasectomie is in principe een definitieve ingreep. In voorkomende gevallen kan een sterilisatie weleens ongedaan gemaakt worden, echter zijn de resultaten hiervan matig;
- de ingreep heeft geen invloed op het mechanisme en het gevoel bij de zaadlozing. Na sterilisatie worden de zaadcellen, die nog steeds in de balzak worden gevormd, door het lichaam afgebroken.
- een sterilisatie is niet van invloed op uw seks leven;
- aan het zaadmonster is met het blote oog niet te zien of iemand gesteriliseerd is. Het zaadmonster bestaat na sterilisatie uit met name prostaatvocht;
- wie van beide partners zich laat steriliseren, is een persoonlijke keuze. Het voordeel van vasectomie is dat het een relatief lichte ingreep betreft, die poliklinisch onder lokale verdoving kan worden uitgevoerd;
- vasectomie geeft geen enkele tegen seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's) zoals aids, gonorrhoe of syfilis. Om de kans hiertoe te verminderen is het raadzaam een condoom te gebruiken.

Controleafspraak

U krijgt een controleafspraak mee voor 1 week na de ingreep. Wanneer u de gemaakte afspraak niet kunt nakomen, moet u dit tijdig telefonisch doorgeven.

(Pijn)klachten

Heeft u wondproblemen, ernstige pijnklachten of andere vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de polikliniek, tijdens kantooruren te bereiken op telefoonnummer (053) 4 87 3440. Bij acute problemen 's avonds en in het weekend kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp in Enschede, telefoon (053) 4 87 33 33.

Mogelijke complicaties

Zoals bij iedere ingreep, kunnen ook bij vasectomie complicaties optreden. Gelukkig komen deze niet vaak voor en kunnen ze meestal verholpen of behandeld worden. Een geringe blauwe verkleuring van de balzak en/of basis van de penis komt vaak voor. Ook wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is niet verontrustend en gaat in de regel vanzelf snel over. Zelden treedt een nabloeding of wondinfectie op.

Pijn na de ingreep treedt vaak op en gaat gepaard met een beurs gevoel in de zaadballen of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit enkele dagen.

Ook kan na de sterilisatie een gevoel van stuwning optreden; dit kan leiden tot een pijnlijk gevoel voorafgaand aan de zaadlozing, deze klacht is zeldzaam en vaak tijdelijk.

Het is belangrijk om contact met uw behandelend arts op te nemen als u koorts krijgt (boven de 38,5 °C), er een sterke zwelling van de balzak optreedt, het wondje blijft bloeden, er viezigheid of pus uit de wond komt of er uitzonderlijk veel pijn is (dit zijn zeer uitzonderlijke complicaties).

Belangrijke telefoonnummers / contactgegevens

- Polikliniek algemene heelkunde en traumachirurgie; (053) 4 87 3440.
- Spoedeisende Hulp in Enschede; (053) 4 87 33 33.

Aanvullende informatie

Meer informatie over vasectomie vindt u bijvoorbeeld:

- op de website van de patiëntenvereniging <https://www.mst.nl/p/behandelingen/sterilisatie/>

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts of verpleegkundige dan om nadere uitleg.